

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helvs.

Szerző: *Uly.*Cím: *Szezonzárás a dunaparti korszán...*Forrás: *Budapest**Bp*

(Helv)

1918. X. 6.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

*308**1918*

Szezonzárás a dunaparti korszán...

Budapest, okt. 5.

Oh, kedves atyámfia, ki valahol e széles haza távoli zugában álmodozol néha-néha a kék Duna-menti magyar metropolisról és látomásaid foszló ködében olykor-olykor ha megleve-nedik egy-egy elképzelt kép erről a csunya, de mégis szép, unott és mégis dédelgetett városról, felsóhajtasz és elhatározod, hogy a legközelebb feljössz Pestre. Ha még nem láttad, látni akarsz, ha már láttad, újból látni vágyod. Mert nem tudsz menekülni attól a hatástól, melyet ez a varázslatos város minden csodálójára gyakorol. Ha a Várból gyönyörködtél Pestben, vagy a Redut tájáról nézted a valóban királyi palotával ékesített csodásan szép várhegyet és pillantásod révedezve siklott tova a könnyen ivelt, elegáns Lánchíd felett a haragos zöldben játszó budai hegyek felé, még mindig nem láttál semmit, vagy hogy még sem legyen ilyen szigorú, még mindig nem láttál *mindent*. Maradj csak ott a Duna-parton a Redutnál, kedves! Maradj csak!...

Egyelőre ugyan nem tudod, hogy miért? Honnét is tudnád, hogy ahova állítottalak, az a város szíve, itt lüktet csak igazán az élet. És miképpen a valóságos szívben a belé torkolló életerek vizzik a vért a frisset vagy az elhasználtat, azonképpen csak úgy ontja ez a sima flaszeros uttest is onnét a Lánchídtól az Erzsébet hidig e város vérét, életét alkotók tarka tömeget, a frisset, az elhasználtat egyaránt... Mert, hogy is magyarázhatnám meg neked, kedves másképpen ezt a helyet, ahol állsz és vársz, mert várni fogsz, míg a nap egészen delelni fog,

hisz csak akkor érdekes! Azt mondom, hogy ez a dunaparti korszán és ezzel eszedbe juttassam, hogy nálátok is van korszán, néha napján, dologtalan napon, a főutcán, a polgári kaszinó előtt. És ezzel elébe vágjak annak az elképzelésnek, annak a fogalomnak, ahogyan nekem szándékomban áll az itt majd látottakat elmédben megrögzíteni. Nem! Maradjunk csak az első meghatározásnál: ez a város szíve. Legalább ez legyen neked, míg nekem, aki arányait megszoktam, maradjon csak korszának, mely fogalom ugyan sokkal léhább, de épp azért megengedi azt, hogy egyet-mást elpletykálhassak neked, kedves, azokról, kiket itt látsz, kiket úgy sem ismeresz és legföljebb csak finom angol ruhájáért, vagy illatos szivarjáért, esetleg suhogó selyméért vagy káprázatos ékszereiért csodálsz meg.

Igen!... Majd ellefejtettem — ugy-e te is, kedves? — hogy a háboru már ötödik esztendeje tart. Tehát az idő ugyebár a legutóbbi verőfényes déli tizenkét óra, melyhez hozzá gondolhatod ugy mellékesen, hogy még mindig háboru volna, vagy egyáltalában háboru van. Egyébként soh' se csinálj ebből lelkiismereti kérdést ebben a zajos esiesergő, parfümös áradatban, mely már — ugye mondtam — itt örvénylik körülötted.

A verőfény lovagjai...

Nézz csak oda jobbra kedves!... Mindjárt ide ér elénk az a hosszú sovány ur. Kis pödrött, fekete hajusza van, az orra jellegzetesen hajlott és unott szempillantással sajnál le mindenkit. Igen, igazad van, barna a bőre... Különösen azóta nagyon lesült, mióta a turkesztáni emír is megbizta azzal, hogy bevettesse Budapestet. Egyébként magyar nemes és külföldi lovag. Állítólag milliói vannak. Rögeszméje, hogy diplomata, kiktől annyiban is különbözik, hogy nemcsak szófukor, hanem *penzükor* is. De ne is vesztegessük rá tovább a szót.

Nézd-e! Látod? Tudod-e ki volt ez a magas, kissé görbelébu, simaképű ur? Országos műintézetünk egyik erőssége. Arról nevezetes, hogy szerepét nagyszerűen megtanulja s akkor úgy *beregi* el. Azt mondják, hogy most tanul beszélni... azaz pardon, most *tanít* beszélni. Bocsd meg, hogy nyelvem megtévedt, de olyan hatással van rám ez az ember mindig!... De nemcsak rám van! Hanem ő azt mondja, hogy mindenkire. Az egyik színházi lapban kijelentette, hogy rajongói küldözik a világból, pedig ő tisztességes családapa. Emléktárgyakat kérnek tőle, sőt imádoí még annak az *ecetes uborkának* a felét is lepréselik, amit az ebédnél meghagy. Azért néznek rá sokan olyan savanyuan...

No, ugy-e, szép nő az, aki most suhant el melletted? Elhiszem azt! Ünnepeit művésznő.

Gyönyörű hangja van. Bár akik ismerik, azt állítják, hogy inkább négyszemközt. Mert a hangja a színpadon gyenge, de mégis igen jól áll a zenekarhoz — a *lába*. Egyébként a fáma azt mondja róla, hogy a béke híve. Látod, meny-nyire is békepartiak vagyunk mi! Nem jó az ördögöt a falra festeni, mert meg talál jelenni. Látod? Eppen itt jön ez a hosszú magas elegáns ur. Balszemén monokli, lépései kimérték, az egész alakra könnyed eleganciával simul még a valódi párisi ruha. Ha nem mondanám is, kitalálnád, hogy gróf, gögös, magába zárkózott oligarcha!

Héj pedig hogy tévedsz! Vázsonyi ő kegyelmességén kívül ő a második legnagyobb demokrata az országban. Bár ez még mindig vitás, hogy második-e. Némelyek szerint ő az első. Vázsonyi szerint csak második. De ezt döntsek el egy pártközi tanácskozáson. Én azt hiszem, hogy valóban demokrata, mert az ember mégis csak proletár és demokrata gróf lehet nyavalyás 25 ezer hold földdel... Mi végre lehet az? Legfeljebb csak azt a célt szolgálhatja a mai kórságos világban, hogy az ember egy *lapot* tartson ki, mely államférfiúi megnyilatkozásait a békéről csak olyan kiváló helyen közli és kommentálja, mint az angol miniszterelnökét. Ez csak az igazi passzió! A futtatás és lóverseny ma már lejárja magát. Elvégre ideje, hogy a demokrata arisztokraták *istálló* helyett lapot alapítsanak. Hát látod, kedves, hazánk előtted lépkedő nagynevű demokratája is megértette az idők intő jelét, szakított a régi tradícióval, mert immár nem gátversenyben leli örömét és nemcsak négy lábú lovait doppingolja...

Hogy itt mindenki monoklit visel?

Azt mondod? Jól értettem? Azt kérdezted ugy-e, hogy ki ez a második monoklis köpcös esz-pasztképző emberke. A haja szemébe lóg. Tehát most végezte be az egyik regényét. Egész udvar veszi körül. Biztosan halottal már róla. Hazánk neves regényírója, novellagyártója, színdarab faragója. Arról nevezetes, hogy témáját *előbb* megírja novellának, utána csoportos elbeszélést csinál belőle, mikorra az egy kötetnyivé dagadt, akkor pedig regénnyé formálja. S ha már ebben az alakban is megunták, még mindig hátra van a Nemzeti Színház, mely színdarab alakjában előadatja.

— Hogy mi a *dallása*? Ugyan kedves, hát nem látod?!

Ugy-e tetszik ez a jovialis képző fűrgő bácsi? Na most figyelj ám ide. Mit gondolsz, kicsoda ez? Azt mondják, hogy a monarchia leggazdagabb embere. Direkte neki vágott be legjobban a háború, mert ő csinálja azokat a lenye mérges jóságokat, amellyel a határokon mostanság a kedveskedés járja. Azt mondják, csupa *véletlenség*ből lett milliárdos, mert a kormány elfelejtette a gyárát saját kezelésbe *venni*. Aranyos szórakozottság, ugy-e kedves, még sem olyan zsugori az a kormány, mint a köztisztviselők állítják, amely milliárdos ajándékokat ad!

Mit mondasz? Unod már? Nagyon parfümös a levegő? Te ez még francia parfüm, nem keverheti fel a gyomrod! Mindenki elegáns és te kopott vagy, szégyeled magad? Elkívánczol innen? Azt mondod, hogy háború van? Ugyan ne beszélj! A fiad maláriás, átlótték a tüdejét? ... s az a magas, fess fiatal civil ugy hasonlít rá? ... Hiába nézed az nem ő! Az a Haditermény igazgatója? Igen... Annyi idős lehet, 29 éves... 39 fokos láza van? Azt írta?... Várjál!... Ne menj még!... Nézd, még ki jön ott... Nem vagy rá kíváncsi?... Elég volt?...

Pedig hidd el, oly jó volt! Ugy-e mintha csak ölelkeznénk az ellenséggel és a háború csak azért volna, hogy az ember valamivel *fel*frissitse elfásult idegeit az — ujsághól!...

(My)